

EU včetně členských zemí musí posílit solidaritu s okolním světem a razantně navýšit prostředky na rozvojovou pomoc

Embargo: 28. října 2020, 13:00

Rozvojová pomoc (tzv. ODA – Official Development Assistance) [1] má uprostřed současné koronavirové pandemie rozhodující roli. Je pojistkou pro to, aby se podpora přednostně dostala k nejchudším a nejzranitelnějším skupinám obyvatel na světě. EU - členské státy a Evropská komise - sice zůstává hlavním světovým poskytovatelem ODA, ale její poměr k unijnímu hrubému národnímu důchodu (HND) za rok 2019 (0,46 %) již třetím rokem v řadě klesá. EU se tak již před pandemií vzdalovala cestě k naplnění svého závazku poskytovat k roku 2030 na rozvojovou pomoc ročně 0,7 % svého celkového HND. Při současném tempu růstu ODA tento závazek nebude dosažen za jedno desetiletí, ale za padesát let.

Na tuto situaci upozorňuje zpráva AidWatch 2020 [2], zveřejněná dnes evropskou konfederací rozvojových a humanitárních organizací CONCORD. I přes opakovaná prohlášení představitelů EK a členských zemí o záměru naplnit závazek 0,7 % HND na rozvojovou pomoc během této dekády, tak zatím činí jen několik zemí. Pandemie covid-19 přitom vede k tomu, že po 20 letech snižování globální míry chudoby naopak hrozí nárůst počtu chudých o stamilióny osob, včetně lidí žijících v extrémní chudobě (tj. za méně než 1,9 USD na osobu a den). Právě rozvojová pomoc by měla být základním vyjádřením solidarity s okolním světem. Ve světle nutnosti řešit dopady pandemie uvnitř EU by bylo prozíravé držet i snahu o globální odstraňování chudoby: pandemie posílila poptávku po zdokonalení sociálních a zdravotnických systémů, jejichž fungování jde v ruku s potřebou zlepšení kvality vládnutí. To mohou být pro donorské země dobře vynaložené peníze i z pohledu předcházení společenským katastrofám či rozvrátům.

ČR se spolu s dalšími donory z novějších členských zemí EU zavázala dosáhnout do roku 2030 výše ODA ve vztahu k HND na úrovni 0,33 %. Tento poměr však dlouhodobě kolísá mezi 0,11 a 0,15 % a v letech 2018 a 2019 pak stagnoval na 0,13 %. K naplnění závazku tak vede dlouhá cesta bez jasného plánu dosažení. ČR by měla využít potenciál rozvojové pomoci a zacílit přednostně na nejzranitelnější a nejchudší obyvatele v souladu s principem "Leave No One Behind" celosvětové Agendy 2030 pro naplňování SDGs, na kterou se odkazuje česká Strategie zahraniční rozvojové spolupráce (ZRS) [3].

Důležité je zejména navyšovat bilaterální složku ODA, o jejímž využití rozhoduje přímo ČR a kam spadají mj. rozvojové projekty v prioritních zemích české ZRS. Tím by se vyrovnal poměr bilaterální a multilaterální ODA, který se dlouhodobě pohybuje na úrovni zhruba 30:70, přičemž podíl bilaterální ODA dále oslabuje. V roce 2019 dokonce, pokud odečteme odepsání dluhu Srbska a Černé Hory, klesl k úrovni cca 25 % celkové ODA. To je hluboko pod průměrem členských zemí Výboru pro rozvojovou spolupráci OECD – ty vydávají na bilaterální složku v průměru polovinu všech svých vykazovaných prostředků.

„Navyšování bilaterální složky ODA by mělo jít ruku v ruce se snahou o zvyšování dopadu, udržitelnosti a viditelnosti české pomoci. Hlavním a zřetelným cílem byl socio-ekonomický rozvoj v partnerských zemích. Nanejvýš potřebné je také otočit trend razantních škrtů finančních prostředků na osvětu české veřejnosti o významu rozvojové pomoci a na globální rozvojové vzdělávání z několika posledních let, který se neblaze odráží i ve snížení významu, který podle průzkumů naše veřejnost pomoci poskytované do zahraničí přikládá“, doplňuje Pavel Příbyl, ředitel FoRS - Českého fóra pro rozvojovou spolupráci [4, 5].

Kontakt:

Pavel Příbyl, ředitel FoRS, pavel.pribyl@fors.cz, + 420 603 207 249

Poznámky:

[1] **Oficiální rozvojová pomoc (ODA)** zahrnuje veřejné výdaje státních i dalších veřejných institucí, vysokých škol a místních samospráv, které byly věnovány na podporu sociálního a ekonomického rozvoje partnerských zemí, jež jsou mezinárodně klasifikovány jako [oprávnění příjemci ODA](#). Více informací je k dispozici na stránkách Výboru pro rozvojovou pomoc OECD (OECD DAC) [zde](#).

[2] **Zpráva AidWatch organizace CONCORD** – CONCORD je evropská konfederace humanitárních a rozvojových nevládních neziskových organizací zastupující více jak 2 600 NNO ze všech států EU s podporou milionů občanů napříč Evropou. CONCORD vydává Zprávu AidWatch monitorující objem a kvalitu rozvojové pomoci EU od roku 2005. Čerstvá AidWatch 2020 bude od 28. 10. 2020, 13:00 ke stažení [zde: https://concordeurope.org/2020/10/28/aidwatch-2020-knock-on-effects-an-urgent-call-to-leave-no-one-behind/](https://concordeurope.org/2020/10/28/aidwatch-2020-knock-on-effects-an-urgent-call-to-leave-no-one-behind/)

[3] **Strategie ZRS 2018 -2030** ke stažení [zde](#).

[4] **FoRS - České fórum pro rozvojovou spolupráci** (www.fors.cz) je platformou českých nevládních neziskových organizací a dalších neziskových subjektů, které se zabývají rozvojovou spoluprací, rozvojovým vzděláváním a humanitární pomocí. Sdružuje 36 českých neziskových organizací včetně univerzit, českých sekcí mezinárodních organizací, a dalších institucí. FoRS je zakládajícím členem Evropské konfederace rozvojových a humanitárních NNO CONCORD a členem globální iniciativy národních a regionálních asociací NNO Forus. FoRS se podílí na zpracování každoroční evropské Zprávy Aidwatch CONCORD.

[5] **Globální rozvojové vzdělávání: Proč a jak v Česku lépe vzdělávat o světě**, FoRS, 2020, ke stažení [zde](#)